

Bijlsma, R., 2021. Kerken van goud, dominees van hout. Uitgeverij Atlas Contact, Amsterdam/Antwerpen. Paperback 23,1 cm x 15,1 cm, 352 bladzijden. Prijs € 24,99, e-book € 14,99.

Cofta, T., 2021. Handboek vogels in vlucht. Herken vliegbeelden van zangvogels. KNNV Uitgeverij, Zeist. ISBN 978 90 501 1824 8, 496 bladzijden, gebonden, 24 x 16,5 cm. Prijs: € 39,95.

'hoop doet leven' worden positieve en negatieve ontwikkelingen beschreven. Alle hoofdstukken bevatten veel al dan niet interessante details. Opmerkelijk is het zeer grote aantal voetnoten (ruim 200), waarvan er nogal eens zijn die te uitgebreide teksten bevatten. Om weer grip op het geheel te krijgen en de situatie te verbeteren worden voorstellen gedaan. Voor de liefhebber

zijn hier en daar figuren en tabellen opgenomen. Deze publicatie, waarin de bevlogen auteur en natuurbeschermer blijk geeft van zijn betrokkenheid, verdient een brede verspreiding. Dit in het belang van de natuur, met als motto: "Alles wat leeft en groeit en ons altijd weer boeit", een uitspraak van de bioloog dr. Fop I. Brouwer.

Handboek vogels in vlucht

Herken vliegbeelden van zangvogels

Tomasz Cofta

besproken door Dick A. Jonkers

Het determineren van vliegende zangvogels is geen eenvoudige opgave. Ze zijn meestal snel voorbij en er is daardoor weinig tijd om onderscheidende kenmerken in je op te nemen. Het boek dat nu is uitgekomen behandelt 205 soorten zangvogels en 32 geselecteerde soorten niet-zangvogels, waarvan de meesten trekvogels zijn die frequent overvliegen. De veldgegevens zijn in iets meer dan vier decennia verzameld in Europa en Turkije. De auteur was van kinds af aan al begeistert door vogels en groeide uit tot een ervaren, gepassioneerde en volop van vogels genietende veldornitholoog. Zijn onderzoeken bestonden vooral uit observeren, tellen en ringen van vogels. Zij vormden een solide basis voor het resultaat in deze imposante atlas. Veldgidsen over trekvogels waren er al wel, maar deze slaat alles. De nu voorliggende publicatie is een echt handboek geworden. Digitaal vervaardigde natuurgetrouwe kleurenillustraties met vluchtbeelden in allerlei situaties - in totaal 850 - maken het determineren tot een feest. Daarbij zijn er nog bijna 2500 foto's extra opgenomen met karakteristieke silhouetten. De zeer vele beelden met vogels in allerlei soorten vluchten maken herkenning nog beter mogelijk. Verder zijn er voor degenen die ook auditief aan hun trekken willen komen zorgvuldig bewerkte aanduidingen van vluchtroepen met daarbij soms sonogrammen. Verder zijn er tips voor het online opzoeken van geluidsopnames. Vooruitlopend op de soortbeschrijvingen wordt in de gebruiksaanwijzing uitgebreid

ingegaan op onderdelen daarvan. In dat hoofdstuk staat een aantal voorbeelden van profielen en vormen van soorten met dezelfde lichaamsgrootte. Andere platen bestaan uit onder meer groepjes afbeeldingen van lichaams-, vleugel- en staartvormen. Om het boek voor iedereen goed te kunnen ontsluiten zijn er in dit deel overzichten opgenomen met een verklaring van de gebruikte termen. Ook foto's van vliegende vogelgroepen. En er is nog veel meer te vinden in deze kleurrijke atlas met zijn schitterende afbeeldingen. Aansluitend volgen soortbeschrijvingen in een vast stramien met kort en bondig cruciale informatie. Vaste onderdelen zijn grootte, structuur en vorm, kleur, vlucht, groepen, geluiden en soorten die voor verwarring zorgen. De gegevens kunnen worden vergeleken met wat men zelf heeft waargenomen bij een of meer vliegende vogel.

Het unieke van het boek is dat men leert op welke specifieke details men moet letten tijdens het waarnemen. Tot nu toe ontbraken deze bijeengebrachte op determinatie gerichte gegevens in een dergelijke publicatie. Het is moeilijk om niet in superlatieven te vervallen, wanneer je deze atlas in handen hebt. Het is een up to date meesterwerk. Prachtig opgemaakt, heel veel gegevens bevattend en daardoor zeer volledig. Bovendien in een schrijffrant die heel wat vogelliefhebbers zal aanspreken. In de praktijk is het boek mijns inziens van grote waarde en zal het zijn nut zeker bewijzen.